

‘Eten wordt enorm overschat’

De Amerikaanse auteur **LIONEL SHRIVER** brak door met het boek *We need to talk about Kevin*, over een puber die een bloedbad aanricht op school. **HAAR NIEUWE ROMAN *BIG BROTHER* SCHREEF ZE NADAT HAAR EIGEN BROER WAS OVERLEDEN AAN DE GEVOLGEN VAN OBESITAS.** “Bijna niemand heeft nog een normale relatie met eten.”

Tekst FRANCINE POSTMA *Beeld* HOLLANDSE HOOGTE

In de roman *Big Brother* krijgt hoofdpersoon Pandora, een succesvolle maar bescheiden en onopvallende vrouw, haar broer Edison te logeren. Deze flamboyante New Yorkse jazzpianist is in een paar jaar tijd zo dik geworden, dat Pandora hem niet eens herkent op het vliegveld. Al gauw drijft Edison Pandora en vooral haar sportieve echtgenoot tot waanzin met zijn onsmakelijke eetgewoonten, zijn gerook en zijn onophoudelijke gepraat. Als de situatie onhoudbaar wordt, neemt Pandora een opmerkelijk besluit. Ze biedt aan Edison te helpen met afvallen en verlaat daarvoor – tijdelijk – haar man. Een bijzonder staaltje zusterliefde. In werkelijkheid ging het anders: Lionel Shriver, 56 jaar, klein en slank – op het magere af – verloor haar broer aan de gevolgen van obesitas.

HEB JE OVERWOGEN JE BROER TE HELPEN, ZOALS PANDORA DOET IN JE BOEK?

“Ik kreeg de kans niet. Toen ik hoorde hoe slecht mijn broer

er werkelijk aan toe was, lag hij al in het ziekenhuis en kon ik niets meer doen. Na zijn dood heb ik er weleens over nagedacht, als een soort gedachtenexperiment. Maar toen was het natuurlijk al te laat. Om je de waarheid te zeggen, weet ik ook niet of ik dat had gekund. En ik weet niet of mijn broer het had gewild. Hij was een nogal ingewikkelde persoon en hoewel ik veel van hem hield, had ik niet zoveel contact met hem. Mijn broer kwam ook nooit bij mij langs, zoals Edison bij Pandora. Als ik hem wilde zien, moest ik naar hém toe. En dat gebeurde niet zo vaak. Ik heb hem dus ook niet gezien in de laatste periode, toen hij op zijn dikst was.”

IS DIT BOEK EEN POGING OM ZIJN GESCHIEDENIS TE HERSCHRIJVEN?

“Nou... zonder al te veel te willen weggeven, kan ik wel verklappen dat ook het boek geen *happy end* heeft. Mijn uitgever was daar in eerste instantie helemaal niet blij mee. >

Lionel Shriver
*'Ik schrijf over de rauwe
kanten van het leven, die
interesseren me veel meer
dan feelgood-verhalen'*

‘Het is helemaal niet verkeerd om je af en toe een beetje leeg te voelen’

Die was juist zo enthousiast over het hoge *feelgood*-gehalte van het verhaal. Maar ik schrijf nu eenmaal geen *feelgood*-boeken. Ik schrijf over de rauwe kanten van het leven, want die interesseren mij veel meer. Onderwerpen als eten en de strijd tegen overgewicht vind ik ontzettend interessant, omdat ze zo actueel zijn. Bijna niemand heeft tegenwoordig een normale relatie met eten. De ene helft kan het niet weerstaan en stopt zich ermee vol, om vervolgens als een gek te gaan lijnen. De andere helft eet niet of nauwelijks en is dwangmatig aan het bewegen om maar niet dik te worden. We kunnen niet meer op een normale manier omgaan met eten en we zijn te veel gericht op het uiterlijk. Ons lichaam zien we als een project, een creatie. En we verwachten dat we gelukkig zullen worden als we maar slank en aantrekkelijk zijn. Maar zo werkt het niet. Slank zijn is geen garantie voor geluk. Net zo min als succes, trouwens.”

SPREEK JE NU UIT ERVARING?

“Zeker. Vóór ik doorbrak bij het grote publiek, had ik al een behoorlijk aantal boeken geschreven die stuk voor stuk niet goed verkochten. Dat doet natuurlijk iets met een schrijver. Toen werd *We need to talk about Kevin* omarmd door de media en was ik opeens een soort beroemdheid. In het begin was het natuurlijk geweldig, maar al vrij snel merkte ik dat het helemaal niet zoveel uitmaakte. Ik was niet opeens heel gelukkig, of zo. Ik moest nog steeds heel hard werken en mijn best doen. Ik merkte zelfs dat ik nog harder mijn best moest doen, want opeens had ik een reputatie hoog te houden. In die zin lijkt succes op het bereiken van je streefgewicht: het is even leuk, maar daarna moet je het ook nog volhouden.”

‘JE HEBT GEEN HONGER, JE VERVEELT JE ALLEEN MAAR’, ZEGT PANDORA IN JE BOEK TEGEN EDISON. IS ETEN TE VEEL EEN TIJDVERDRIJF GEWORDEN?

“O, absoluut. Kijk maar eens om je heen op straat, in winkels... Hoeveel mensen lopen er niet te eten? En dat doen ze heus niet omdat ze anders zouden omvallen. Eten is een gewoonte geworden. Zodra we ons een heel klein beetje leeg voelen, willen we daar iets aan doen. Maar waarom eigenlijk? Ik geloof dat het niet verkeerd is om je af en toe een beetje leeg te voelen. Omdat je dan meer openstaat voor de wereld om je heen. Als je vol en verzadigd bent, ben je minder gefocust, minder nieuwsgierig, minder gretig. Begrijp me niet verkeerd: ik ben niet tegen eten. Ik vind alleen dat eten enorm overschat wordt in onze maatschappij. Je hebt helemaal niet zo veel voedsel nodig. En je kunt je tijd veel beter besteden.”

ZELF EET JE MAAR ÉÉN MAALTIJD PER DAG EN LOOP JE OM DE DAG VIJFTIEN KILOMETER HARD. DOE JE DAT UIT ANGST OM DIK TE WORDEN?

“Nee, ik geloof niet dat ik aanleg heb om dik te worden. Ik ben totaal anders dan mijn broer, ook wat karakter betreft. Ik beschouw het als onderhoud van mijn lichaam. Dat lichaam zie ik als een geschenk, waarmee ik zuinig wil omgaan. En dat doe ik door weinig te eten en regelmatig te bewegen. Niet door mezelf vol te stoppen. Ik kan heus wel in de verleiding komen om iets lekkers te eten, maar ik weet dat ik me daar niet beter door ga voelen. Sterker nog: uiteindelijk ga ik me er alleen maar slechter door voelen. Dus waarom zou ik het dan doen?” ◦

BIO

LIONEL SHRIVER (NORTH-CAROLINA, 1957) WERD GEBOREN ALS MARGARET ANN SHRIVER. OP HAAR VIJFTIENDE VERANDERDE ZE HAAR NAAM IN LIONEL, OMDAT ZE ZICH ALS TOMBOYNIET THUIS VOELDE BIJ EEN ‘MEISJESACHTIGE’ NAAM. ALS JOURNALIST REISDE SHRIVER DE WERELD OVER. ZE SCHREEF EEN GROOT AANTAL ROMANS, WAARVAN DE MEESTE LAUW WERDEN ONTVANGEN. IN 2003 BRAK

ZE DOOR MET DE TABOE DOORBREKENDE ROMAN *WE NEED TO TALK ABOUT KEVIN*, OVER EEN JONGEN DIE EEN BLOEDBAD AANRICHT OP SCHOOL. DIT BOEK WERD IN 2011 VERFILMD. LIONEL SHRIVER IS GETROUWD EN HEEFT GEEN KINDEREN.

BIG BROTHER IS VERSCHENEN BIJ UITGEVERIJ ATLAS CONTACT, € 21,95